

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procuror-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2017, în cauza penală, în privința lui

Zahu Veaceslav XXX, născut la XXX, originar din XXX și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 27.04.2017 pînă la 08.08.2017;

Instanța de apel de la 29.08.2017 pînă la 02.11.2017;

Instanța de recurs de la 10.01.2017 pînă la 14.02.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 08 august 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Zahu Veaceslav a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a stabilit că, Zahu Veaceslav, la 19 octombrie 2016, aproximativ la orele 15:30-16:00, fiind posesor al permisului de conducere nr. XXX, categoriile A, B, C, conducînd automobilul de model „XX” cu n/î XXX, pe traseul R-34 din s. Crihana-Veche r-nul Cahul, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, și anume: pct. 10 (1) lit. b), care prevede că, „Persoana care conduce un vehicul trebuie sa posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, pct. 45 alin. (1) lit. a),b),d), alin.(2) care prevede că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul, în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct. 47 alin.(1) lit. a) care prevede că „limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice în localități este de 50 km/h”; pct. 49 care prevede că „În funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frînare bruscă a acestuia, i-ar permite să oprească evitînd coliziunea”.

În rezultatul cărui fapt, deplasîndu-se cu viteză mărită, fără a ține distanța față de vehiculul precedent, s-a tamponat în partea din spate a automobilului de model „XX”, n/î XXX care a frînat pînă la oprire din cauza unui obstacol aflat pe carosabil. În rezultatul accidentului rutier produs, pasagerului Gazibar Eudochia, născută la 18 septembrie 1949, care se afla în automobilul „XX” cu n/î XX, pe bancheta din spate

în partea dreaptă a automobilului, i-a fost cauzată conform raportului de expertiză judiciară nr. 26 „D” din 03.02.2017, vătămare medie, și anume traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, plagă confuză pe frunte, fractură închisă cominutivă ambelor oase antebrățului drept.

Acțiunile inculpatului Zahu Veaceslav au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzute de art. 264, alin. (1), Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

3. Nefiind de a cord cu sentința primei instanțe, procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, în partea respingerii cerinței procurorului privind încasarea de la Zahu Veaceslav a cheltuielilor judiciare în sumă de 843,48 lei cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie obligat inculpatul Zahu Veaceslav să recupereze cheltuielile judiciare în sumă de 843,48 lei.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a menționat că, necontestând calificarea acțiunilor inculpatului și pedeapsa aplicată, consideră că, instanța de judecată neîntemeiat a respins cerințele procurorului privind încasarea de la Zahu Veaceslav a cheltuielilor judiciare în sumă de 843,48 lei, dintre care 57 lei suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.26 „D” din 03 februarie 2017; 740 lei suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.0141 din 14 martie 2017; 46 lei 48 bani suportate în legătură cu testarea cu aparatul Alcotest Drager.

Statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția persoanei, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suporta cheltuieli, care, raportate la prevederile art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare. Art. 229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare

Inculpatul Zahu Veaceslav în ședința de judecată a declarat că are posibilitatea și este de acord să recupereze cheltuielile judiciare suportate în mărime de 843 lei 48 bani.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2017, a fost admis din alte motive apelul procurorului, casează parțial sentința primei instanțe, în latura civilă, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează:

S-a respins cerința procurorului privind încasarea de la inculpatul Zahu Veaceslav în folosul statului a sumei de 843 lei 48 bani cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest s-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, sentința este contestată de către procuror în partea respingerii cerinței procurorului privind încasarea de la Zahu Veaceslav a cheltuielilor judiciare în sumă de 843 lei 48 bani.

În acest sens, instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art. 384 alin. (2) Cod de procedură penală, și anume că, sentința judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, ce constă din parte introductivă, parte descriptivă și dispozitiv, fapt prevăzut în art. 392 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a observat că, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței s-a expus asupra cerinței solicitate de procuror referitor la încasarea cheltuielilor judiciare, însă în partea dispozitivă instanța de fond a omis să menționeze soluția asupra cheltuielilor judiciare.

În acest sens, instanța de apel a considerat necesar din alte motive de a admite cererea de apel și a se expune cu privire la cerințele și argumentele invocate, ori, la caz se reține că, expertiza judiciar nr.26 „D” din 03 februarie 2017 și raportul de expertiză judiciară nr.0141 din 14 martie 2017 a fost dispusă de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, fiind acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerea persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului și în această parte cerințele procurorului necesită a fi respinse.

Referitor la încasarea cheltuielilor a sumei de 46 lei 48 bani la utilizarea muștiucului igienic, instanța de apel a notat că aceste cheltuieli de asemenea urmează a fi respinse de a fi încasate din contul inculpatului, din următoarele considerente.

Potrivit art. 227, alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Potrivit art. 279, alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunile procesuale se efectuează în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod și numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune.

Instanța de apel a reținut că, încasarea cu titlu de cheltuieli judiciare a sumei de 46,48 lei de la inculpat pentru muștiucul igienic folosit la efectuarea alcooltestului „Drager”, este neîntemeiat, or, testarea alcoolscopică s-a efectuat la data de 19 octombrie 2016, ora 16.58, iar urmărirea penală a fost pornită la 18 noiembrie 2016.(f.d.1,14).

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul invocat de procuror că, potrivit art. 229 Cod de procedură penală, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare, motiv din care consideră că inculpatul Zahu Veaceslav este obligat să achite cheltuielile judiciare solicitate or, potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală expresia „*poate fi obligat ...*” nu echivalează cu expresia „*este obligat*”, mai mult ca atât *prevederile* art. 227 alin. (1), (3) și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit Legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Având în vedere faptul că prima instanță a omis să se pronunțe asupra cerinței procurorului privind cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciar nr.26 „D” din 03 februarie 2017 în sumă de 57 lei și raportul de expertiză judiciară nr.0141 din 14 martie 2017 în sumă de 740 lei, 46 lei 48 bani în legătură cu testarea aparatului Alcooltest ”Drager” sentința primei instanțe în această parte urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în partea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Zahu Veaceslav cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 843, 48 lei, dintre care 57 lei suportate în legătură cu

efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.26 „D” din 03 februarie 2017; 740 lei suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.0141 din 14 martie 2017; 46 lei 48 bani suportate în legătură cu testarea cu aparatul Alcotest Drager.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, greșit instanța de apel nu a încasat de la Zahu Veaceslav în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 843, 48 lei.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția în această parte, care a fost expusă pe larg la pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Iar potrivit alin. (2) aceluiași articol, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Suma de 843, 48 lei solicitată de procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului constituie suma care a fost suportată pentru efectuarea expertizei

judiciare nr.26 „D” din 03 februarie 2017 și nr.0141 din 14 martie 2017, precum și 46 lei 48 bani suportate în legătură cu testarea cu aparatul Alcotest Drager.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 Cod de procedură penală prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Mai mult, potrivit art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016 (M.O. nr. 157-162/316 din 10.06.2016), se stipulează că, (3) în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sînt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procuror-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2017, în cauza penală, în privința lui **Zahu Veaceslav XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **14 martie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan